

Facultade de Belas Artes

Localización e contacto

Facultade de Belas Artes de Pontevedra

R/ Maestranza, 2
36002 Pontevedra

986 80 18 00

bbaa@uvigo.es

belasartes.uvigo.es

Equipo decanal

Decana

Silvia García Gonzalez
silviagarcia@uvigo.es

Vicedecana de organización académica

Susana Cendán Caaveiro
scendan@uvigo.es

Vicedecano de relacións internacionais

Carlos Tejo Veloso
internacional.bbaa@uvigo.es

Vicedecano de Imaxe e Calidade

Marcos Dopico Castro
mdopico@uvigo.es

Secretaría académica

Ana María Suárez Mariño
sacba@uvigo.es

Secretaría do Decanato

Maximino Villaverde Rodríguez
sdfba@uvigo.es

Secretaría de alumnado

Xefa de administración

María del Pilar Lores Baena

Posto Base

Alberto Mariño García

Teléfono: 986801805

Fax: 986801883
secfba@uvigo.es

Horario de atención ó público: de 9:00 a 14:00 h

Biblioteca

Biblioteca da Facultade de Belas Artes

A Biblioteca de Belas Artes forma parte do conxunto da Biblioteca Universitaria de Vigo (BUV) polo que se rexerá polo Regulamento da BUV aprobado en Xunta de Goberno o 27 de febreiro de 2002 e pola Normativa de Préstamo.

Fondos

A Biblioteca de Belas Artes conta con trinta e oito títulos de publicacións periódicas e dezanove mil títulos de monografías, a maioría de acceso directo na sala.

Servizos

Lectura en sala.

Préstamo a domicilio de fondos bibliográficos de tódala Biblioteca Universitaria.

O usuario terá á súa disposición na sala unha fotocopiadora de tarxeta dependente do servizo de reprografía da facultade.

Os servizos máis especializados (como ó acceso a internet para buscas bibliográficas, consulta asistida en bases de datos, etc...) así como a dirección, xestión e coordinación de tódalas bibliotecas do Campus de Pontevedra atópanse na Biblioteca Central do Campus.

Técnicos especialistas

Berta Gosende Vidal (quenda de mañá)

Ana Celia Rodríguez Buján (quenda de tarde)

Dirección

Facultade de Belas Artes
Rúa Maestranza, 2
36002 Pontevedra
España

Teléfono

986 801 836

Correo electrónico

presbel@uvigo.es

Horario

Luns a venres de 8.30 h a 20.45 h

Catálogo

O catálogo recolle tódolos fondos da Biblioteca da Universidade de Vigo e pódese consultar a través de internet.

 http://biblio.cesga.es/search*gag

Redes sociais

 <https://twitter.com/bibbelas>

 <https://www.pinterest.com/bibbelas/>

Biblioteca Central do Campus de Pontevedra

Dirección

Faultade de Ciencias Sociais
Campus Universitario
36005 Pontevedra

España

Teléfono

986 802 006

Correo electrónico

dirbcp@uvigo.es

Subdirección

986 801 996

subdibcp@uvigo.es

Hemeroteca

986 801 996

hembcp@uvigo.es

Referencia

986 802 001

refbcp@uvigo.es

Catalogación

986 802 001

cata1bcp@uvigo.es

Préstamo

986 802 002

presbcp@uvigo.es

Laboratorios e obradoiros

Obradoiros multiusos

Técnicos especialistas responsables

Fernando Portasany Fernández

Eduardo Calzado Díaz

Horario

Luns a venres de 10.00 h a 17.00 h

Estes obradoiros están a cargo de técnicos especialistas que supervisan e apoian o traballo de investigadores e estudantes, proporcionando o asesoramento técnico necesario. Os obradoiros están dotados de ferramenta de man e maquinaria específicas.

Obradoiro de metal

Maquinaria e ferramenta para o traballo en metal: ferramenta de corte, pregado, soldadura, taladro, etc.

Obradoiro de madeira

Maquinaria e ferramenta para o traballo da madeira: escuadradoras, serras de disco e cinta, cepilladora, traladros de columna, etc.

Obradoiro de cerámica

Fornos cerámicos, tornos e outros medios para o traballo en barro e a cerámica.

Obradoiro de plástico

Espazo adecuado para aplicar procesos con plásticos e resinas. Maquinaria e ferramenta para manipulación de plásticos.

Obradoiro de baleirado e outros procedimentos

Espazo axeitado para a manipulación de escaiola e materiais similares.

Obradoiro de microfusión

Espazo para técnicas de moldeo especiais, dotado de instalacións de microfusión.

Obradoiro de serigrafía

Infraestrutura e maquinaria para a serigrafía: realización de pantallas por medios fotomecánicos, sistemas informáticos, distintos medios de estampación. Cabina de pintura a pistola. Instalación para aplicar pinturas e vernices con técnicas aerográficas.

Aula de internet

A aula de internet está asistida por un bolseiro da Universidade de Vigo. Nela os estudantes dispoñen de equipamentos informáticos para a realización de traballos e de acceso a Internet para consultas relacionadas cos seus estudos.

Laboratorio de audiovisuais

O laboratorio de Audiovisuais está destinado á investigación e á docencia. Dispón de vinte postos dotados con equipamentos de edición dixital.

Laboratorio de informática

O laboratorio de Informática está destinado á investigación e á docencia. Dispón de vinte postos dotados con equipamentos informáticos para edición de imaxe dixital, 3D, deseño de páxinas Web e tratamento fotográfico dixital.

Laboratorio de técnicas gráficas

Técnico especialista responsable

José Angel Zabala Maté

O laboratorio de Técnicas gráficas está destinado á docencia e investigación. Dispón de instalacións para gravado calcográfico.

Laboratorio de fotografía e vídeo

Técnico especialista responsable

Andrés Pinal Rodriguez

Espazo de capacidade media. Dotado de diferentes medios de iluminación continua e de flash, tanto cenital coma de chan, móbiles e regulables de forma centralizada. Dispón de paredes con illamento acústico e de paneis móbiles para a elaboración de cromas.

Grao en Belas Artes

Materias

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
--------	------	--------------	-----------

P01G010V01501	Filosofía da arte	1c	6
P01G010V01502	Produción artística: Audiovisuais	1c	12
P01G010V01503	Produción artística: Imaxe I	1c	12
P01G010V01601	Arte e contemporaneidade	2c	6
P01G010V01602	Produción artística: Imaxe II	2c	12
P01G010V01603	Produción artística: Obxecto e espazo	2c	12

DATOS IDENTIFICATIVOS**Filosofía da arte**

Materia	Filosofía da arte			
Código	P01G010V01501			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Pintura			
Coordinador/a	Ruíz de Samaniego García, Alberto José			
Profesorado	Ruíz de Samaniego García, Alberto José			
Correo-e	sama@uvigo.es			
Web				
Descrición	Nesta materia trataremos de analizar os acontecementos e obxectos estéticos á luz da tradición filosófica. xeral			

Competencias

Código	
B1	Capacidade de xestión da información.
B2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
B3	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
C1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
C2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
C5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
C8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
C21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.
C37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecementos básicos de estética e Teoría da arte.		C1 C2 C8 C37
Coñecemento dos textos históricos básicos de estética e Teoría da arte.		C1 C5
Coñecemento do vocabulario propio da estética.		C1 C6
Coñecemento básico das tendencias actuais do pensamento sobre arte.		C1 C2 C5
Capacidade de comprender a obra de arte no contexto do pensamento.		C2 C8
Capacidade de comprender as relacións entre arte e pensamento.		C2 C8
Capacidade para elaborar discursos críticos sobre fenómenos artísticos e culturais.	B2 B3	C1 C2 C5 C37
Capacidade de analizar a obra de arte desde a estética e a Teoría da arte.	B1 B2	C37
Habilidade para integrar a creación artística no contexto do pensamento contemporáneo.		C5 C37

Habilidades básicas para establecer discursos críticos e reflexivos sobre arte.	B1 B2 B3	C21 C37
Habilidade para interpretar a obra de arte desde a estética e a Teoría da arte.	B2 B3	C21 C37

Contidos

Tema	
1. A EXPERIENCIA ESTÉTICA	a. Fundamentos da experiencia estética *b. *Historicidad e relativismo. *c. Individuo, orixinal, copia, falso.
2. O ESTATUTO ORIXINARIO DA ARTE	a. Signos e símbolos. *b. Condución do sentido. *c. *Bataille, *Klossowski.
3. FORMA E EVENTO	a. Orixe históricas. *b. Interpretación. *c. Unha síntese da plástica a partir destes conceptos: o templo grego, o recorte.
4. O *DIAGRAMA PICTÓRICO	a. Unha síntese dos movementos plásticos contemporáneos a partir do concepto de *Diagrama.
5. NATURALISMO E MORAL.	a. Discursos morais na estética. *b. A *mitocrítica. *c. Hitchcock-Bosco: unha comparativa.
6. *OBJETUALIDAD PURA.	a. A natureza morta.
7. O SUBLIME	a. Categoría fundacional da modernidade. *b. A paisaxe fotográfica. *c. De ruínas: Robert *Smithson, *Piranesi, *Walter *Benjamin. d. O sublime contemporáneo.
8. CRISE DA MODERNIDADE	a. *Baudelaire. *b. *Walter *Benjamin.
9. IDENTIDADE E MERCADORÍA	a. *Warhol. *b. O Pop.
10. A COR	a. *Cromofobias. *b. Variacións e perturbacións das cores.
11. RETRATO, ROSTRO.	a. A representación do rostro. *b. *Francis *Bacon: páxinas de carne.
12. DISCURSOS *POSMODERNOS	a. O *eros *deleuziano.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	28	47.5	75.5
Actividades introductorias	2	0	2
Titoría en grupo	6	3.5	9.5
Traballo tutelado	0	9	9
Lección maxistral	8	30	38
Probas de resposta curta	1	0	1
Probas de autoavaliación	1	0	1
Cartafol/dossier	2	12	14

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre textos específicos, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia e que actúan como complemento das clases teóricas.
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e a presentar a materia.
Titoría en grupo	Reunións que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual, elabora un documento sobre a temática da materia. Trátase dunha actividade autónoma que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción, etc.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dos traballos, exercicios ou proxectos que deberán desenvolver os estudantes.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Traballo tutelado O estudante, de maneira individual, elabora un documento sobre a temática da materia. Trátase dunha actividade autónoma que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción, etc.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario Avaliación de aspectos vinculados coa dinamización (a participación activa e produtiva) dos alumnos nos seminarios. Para os alumnos con faltas de asistencia, os contidos desenvolvidos avaliaranse nunha proba escrita ao final do cuadrimestre. Coñecemento dos textos históricos básicos de estética e Teoría da arte.	10	B2 C1 C5
Traballo tutelado Realización dun traballo individual. Coñecementos básicos de estética e Teoría da arte.	40	B3 C1 C2 C5 C8 C37
Lección maxistral Un exame escrito de dúas horas, sobre o temario impartido en clase. Avaliarase a capacidade de síntese, de relacionar temas, e de argumentar con claridade. Coñecementos básicos de estética e Teoría da arte.	50	B1 C1 B2 C2 C8 C37

Outros comentarios sobre a Avaliación

A proba da convocatoria ordinaria consistirá nun exame teórico e a entrega do traballo de grupo nas dúas semanas lectivas anteriores ao inicio do curso lectivo de xaneiro, durante las clases.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias

<http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

RUIZ DE SAMANIEGO, Alberto, **Cuerpos a la deriva**, Abada Editores, Madrid, 2017

RUIZ DE SAMANIEGO, Alberto, **Las horas bellas. Escritos sobre cine**, Abada Editores, Madrid, 2015

Bibliografía Complementaria

D'AGOSTINI, Franca, **Analíticos y continentales. Guía de la filosofía de los últimos treinta años**, Ediciones Cátedra, 2000

BOZAL, Valeriano (editor)., **Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas. Vol I y II.**, Visor, 1996

CARRITT, e.f., **Introducción a la estética.**, FCE, 1978

GADAMER, H. Georg, **La actualidad de lo bello. El arte como juego, símbolo y fiesta**, Paidós, 1991

PAREYSON, Luigi, **Conversaciones de estética**, Visor, 1987

PLAZAOLA, Juan, **Introducción a la estética: historia, teoría, textos**, BAC, 1973

TATARKIEWICZ, Wladyslaw, **Historia de seis ideas**, Tecnos, 1992

RUIZ DE SAMANIEGO, Alberto, **Ser y no ser. Figuras en el dominio de lo espectral**, Micromegas, 2014

Recomendacións

Outros comentarios

Titorías: no despacho do profesor (Dpto. Pintura).

Martes: 10:00h-15:00h.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Producción artística: Audiovisuais**

Materia	Producción artística: Audiovisuais			
Código	P01G010V01502			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	12	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Debuxo Escultura Pintura			
Coordinador/a	Alonso Romera, María Sol			
Profesorado	Alonso Romera, María Sol Chavete Rodríguez, José Dopico Castro, Marcos Novegil González-Anleo, Xoán Manuel			
Correo-e	alonso@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Configurar un contexto analítico e de produción, na práctica artística, desde o cal comprender de forma crítica a relación entre a arte e os soportes audiovisuais en todas as súas vertentes e xéneros principais, desde a súa aparición na escena artística da man do cinema vangardista de principios do século *XX, ata a súa desembocadura na creación sonora e no Vídeo-arte do presente.			

Competencias

Código	
B1	Capacidade de xestión da información.
C1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
C2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
C7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
C9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
C12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
C14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
C16	Coñecemento das características dos espazos e medios de exposición, almacenaxe e transporte das obras de arte
C19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
C20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
C22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
C25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
C28	Capacidade de traballar en equipo. Capacidade de organizar, desenvolver e resolver o traballo mediante a aplicación de estratexias de interacción
C31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
C32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
C33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
C34	Capacidade de colaboración con outras profesións e especialmente cos profesionais doutros campos. Identificar os profesionais adecuados para desenvolver adecuadamente o traballo artístico
C38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
C39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
C42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Os alumnos/*as coñecerán os procedementos propios dos xéneros e disciplinas relacionadas coa *Videocreación e o audiovisual.	C7 C9 C12
Os alumnos/*as saberán aplicar o uso das principais ferramentas e sistemas implicados na creación audiovisual.	C9 C12 C14 C32
O estudante terá que coñecer os aspectos psicolóxicos que incidan no comportamento deportivo, para manexalos e analízalos	
Os alumnos/*as adquiriran coñecementos históricos e culturais relacionados coa evolución da imaxe en movemento.	C1 C2 C6 C7 C19
Os alumnos/*as adquiriran coñecemento de sistemas de distribución e exposición de contidos audiovisuais.	C16 C31 C39
Os alumnos/*as coñecerán sistemas técnicos básicos de manipulación do son.	C9 C12 C14
Os alumnos/*as serán capaces de desenvolver propostas creativas no ámbito audiovisual.	C31 C32 C38
Os alumnos/*as serán capaces de desenvolver unha comprensión crítica de relacións da arte e a tecnoloxía.	C1 C2 C19 C25 C38
Os alumnos/*as desenvolverán unha actitude de análise crítica de obras que impliquen a imaxe en B1 movemento e o son.	C1 C25
Os alumnos/*as coñecerán manéxoo de métodos de produción no ámbito do audiovisual.	C9 C14 C20 C22 C31 C32
Os alumnos/*as comprenderán na súa máxima intensidade a experiencia do taller de produción e creación.	C12 C14 C20 C22 C28 C31 C32 C42 C43
Os alumnos/*as comprenderán o audiovisual como linguaxe creativa e ferramenta de experimentación.	C19 C20 C31 C32
Os alumnos/*as comprenderán as obras audiovisuais en relación con outras disciplinas artísticas.	C28 C31 C32 C33 C34
Os alumnos/*as adquiriran habilidade para o uso creativo da temporalidade na obra de arte.	C42 C43
Os alumnos/*as saberán manexar instrumentos e desenvolver métodos de creación propios da imaxe e o son.	C31 C32 C42 C43

Os alumnos/*as saberán desenvolver os aspectos expresivos da imaxe en movemento e o son.	C14 C42 C43
Os alumnos/*as adquirirán habilidade para a integración de disciplinas distintas na produción artística.	C22 C33 C34 C43
Os alumnos/*as saberán desenvolver proxectos audiovisuais en todas as súas fases.	C9 C20 C31 C42 C43

Contidos

Tema	
Do Cinema de Vangarda (principios do *S.*XX) aos pioneiros da *Videocreación (anos 60).	Primeiros Manifestos: a imaxe *cinética na arte. Son: da literatura á poesía fonética. A arte dos ruídos.
Consolidación do uso do Vídeo na arte: o período dos grandes autores. Son: *Atonalidad e *Ruidismo.	A Contra-Cultura: Cinema *Underground americano. Vídeo *versus Televisión. Movemento *Fluxus. John Cage: o espazo sonoro do silencio.
Experimentación do Vídeo na arte, (dos anos 80 ata o presente). Cinema Expandido (***)Expanded Cinema). Arte Sonora. Nos límites do musical: ruído e experimentación.	Vídeo *Monocanal e Vídeo Instalación. *Neovanguardias cinematográficas. Posicións e evolución dos xéneros artísticos no contexto actual da imaxe en movemento e o son.
Vídeo: estética da creación audiovisual.	O espazo e o tempo na imaxe en movemento.
Vídeo: arte e cinematografía.	A relación das artes plásticas co cinema. A estreita relación entre cinema e pintura
Vídeo: análise da orixe e evolución da cinematografía.	Cinema con argumento *versus cinema sen argumento. Cinema puro vangardista.
Vídeo: profundización no concepto de montaxe.	Captura, representación e articulación do tempo e do movemento.
Vídeo: análise, estudo e definición dos distintos modos de expresión ou xéneros da *Videocreación.	Vídeo *monocanal. *Videoperformance. *Videoinstalación. *Videoescultura.
Técnica audiovisual: modos de xeración da imaxe.	Realismo-ficción. Iluminación. Decorados. Dirección artística.
Técnica audiovisual: rexistro, captura e edición da imaxe.	Dispositivos de cámara. Dispositivos ***hardware e software informáticos.
Técnica audiovisual: achegamento e uso práctico das ferramentas de creación.	Edición Dixital. Materiais de rexistro sonoro. ***Conversores de vídeos. ***Secuenciadores de vídeo non lineal. Tratamento do vídeo dixital para a súa adaptación a novos sistemas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	50	0	50
Prácticas de laboratorio	20	50	70
Obradoiro	15	37.5	52.5
Traballos de aula	20	50	70
Traballo tutelado	0	57.5	57.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Lección maxistral	Clase maxistral con apoio de documentación e sistemas multimedia. Exposición dos contidos da materia: exposición teórica dos conceptos relacionados coa linguaxe audiovisual. Exposición teórica da *Ontoloxía da imaxe en movemento. Exemplos *paradigmáticos da historia e xéneros principais da cinematografía. Análise crítica de axiomas culturais que definen os distintos soportes audiovisuais. Toma de notas e exposición debatida dos mesmos. Modalidade: guiada. Presenza do/a docente e presenza obrigatoria do alumnado. Escenario: aula común. Sala de proxeccións.
Prácticas de laboratorio	Descrición: aprendizaxe práctica, mediante a simulación de casos, do manexo das ferramentas de creación (*Hardware e Software) implicadas na gravación, captura, edición e *postproducción da imaxe e o son dixital. Modalidade: guiada. Presenza do/a docente e presenza obrigatoria do alumnado. Escenario: Laboratorio de audiovisuais; Estudio Audiovisuais.
Obradoiro	Aprendizaxe e realización de prácticas de iluminación en estudo. Creación de ambientes. Manexo directo do equipamento técnico e da grella de focos instalada. Realización de exercicios de toma de imaxe con control de temperatura de cor. Modalidade: asistencia específica por parte do profesor ás actividades individuais e/ou de grupo que desenvolvan os estudantes. Escenario: Estudio Audiovisuais.
Traballos de aula	Descrición: o alumnado, individualmente ou en grupo (5 alumnos máximo), desenvolve nos laboratorios-talleres a realización, como obra final, de varios proxectos de creación audiovisual relacionados con algún dos xéneros ou problemáticas audiovisuais desenvolvidos na materia. Modalidade: guiada, con seguimento do traballo e avaliación continua (tanto durante o proceso como no resultado final). Vinculado ao seu desenvolvemento actividades autónomas do estudante. A asistencia do alumnado terase en conta na súa avaliación.
Traballo tutelado	Descrición: os alumnos individualmente realizarán un traballo de análise e comentario crítico sobre unha Novela (Literatura narrativa). Do texto lido (seleccionado de forma libre) elixirase unha escena ou secuencia que será adaptada, como guión técnico, para ser plasmada nunha obra audiovisual de xénero narrativo (2º Traballo de aula da materia) . Os alumnos entregarán ao final do cuadrimestre o traballo teórico (de análise e crítica da Novela) xunto ao resultado da obra audiovisual baseada na secuencia adaptada. O alumnado dispón de sesións de *tutoría para facilitar o seguimento do seu traballo por parte dos/as docentes.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	A atención personalizada neste ámbito leva a cabo durante o horario de tutorías fixado previamente polo/o docente/s. Ten carácter teórico e práctico. Desenvólvese de forma individual ou en pequenos grupos. Realízase fose da aula (Despachos de profesor e/ou Espazo 20).
Traballos de aula	A atención personalizada neste ámbito leva a cabo de forma presencial. Desenvólvese directamente na aula (Laboratorio Audiovisuais) durante o tempo de presencialidade do alumno programado para este labor e, por tanto, durante a realización dos proxectos (obras audiovisuais) que o alumno estea a levar a cabo. Ten carácter teórico e práctico.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballos de aula	80	B1 C1 C2 C7 C9 C12 C14 C19 C20 C22 C25 C28 C31 C32 C38 C42 C43
<p>A avaliación é continua durante o transcurso da materia. Obsérvase e orienta de forma continuada e constante sobre o desenvolvemento dos proxectos audiovisuais proxectados como traballos de avaliación da materia. Durante a elaboración dos proxectos de creación audiovisual os alumnos deben demostrar o seu grao de evolución persoal e dos contidos do proxecto que se vai a realizar; participar activamente no seguimento da materia, así como unha iniciativa responsable nos talleres e a asistencia a estes. Estipularase unha data final de entrega do traballo e, a continuación, unha data para a publicación da cualificación final.</p> <p>Resultados de aprendizaxe avaliados:</p> <p>-Os alumnos/*as coñecerán os procedementos propios dos xéneros e disciplinas relacionadas coa *Videocreación e o audiovisual. -Os alumnos/*as saberán aplicar o uso das principais ferramentas e sistemas implicados na creación audiovisual. -Os alumnos/*as serán capaces de desenvolver propostas creativas no ámbito audiovisual. -Os alumnos/*as comprenderán na súa máxima intensidade a experiencia do taller de produción e creación. -Os alumnos/*as comprenderán o audiovisual como linguaxe creativa e ferramenta de experimentación. -Os alumnos/*as adquirirán habilidade para o uso creativo da temporalidade na obra de arte. -Os alumnos/*as saberán manexar instrumentos e desenvolver métodos de creación propios da imaxe e o son. -Os alumnos/*as saberán desenvolver os aspectos expresivos da imaxe en movemento e o son. -Os alumnos/*as saberán desenvolver proxectos audiovisuais en todas as súas fases.</p>		

Traballo tutelado	A presentación do traballo tutelado (traballo teórico), realízase ao final do cuadrimestre, para o que se estipulará unha data final de entrega, e é obrigatorio para todo o alumnado. A non presentación do traballo teórico (traballo tutelado) restará o 20% á cualificación obtida no traballo de aula. Resultados de aprendizaxe avaliados: -Os alumnos/*as coñecerán os procedementos propios dos xéneros e disciplinas relacionadas coa *Videocreación e o audiovisual. -Os alumnos/*as adquirirán coñecementos históricos e culturais relacionados coa evolución da imaxe en movemento. -Os alumnos/*as serán capaces de desenvolver propostas creativas no ámbito audiovisual. -Os alumnos/*as desenvolverán unha actitude de análise crítica de obras que impliquen a imaxe en movemento e o son. -Os alumnos/*as comprenderán o audiovisual como linguaxe creativa e ferramenta de experimentación. -Os alumnos/*as comprenderán as obras audiovisuais en relación con outras disciplinas artísticas. -Os alumnos/*as adquirirán habilidade para o uso creativo da temporalidade na obra de arte. -Os alumnos/*as saberán desenvolver os aspectos expresivos da imaxe en movemento e o son.	20	B1	C1 C2 C6 C7 C9 C12 C14 C19 C20 C25 C28 C31 C32 C33 C34 C38 C42 C43
-------------------	---	----	----	---

Outros comentarios sobre a Avaliación

Convocatoria Ordinaria 1º Cuadrimestre:

Entrega Final - Proba de Avaliación Final de Traballos da Materia- : Traballos Prácticos: Obra Vídeo 20, 21, 22 Decembro 2017 (en horario da materia). Entrega de Guión e Story: 10 Xaneiro 2018.

O alumnado deberá presentar o mesmo número de proxectos audiovisuais (como obra final), segundo os mesmos parámetros que se transmitiron e impartiron na materia. Estes proxectos deberán realizarse ata a data da convocatoria baixo titorización dalgún ou de todos os docentes da materia e, por tanto, os profesores deberán coñecer o proceso de realización destes traballos e saber que será presentado como resultado para avaliar na segunda convocatoria da materia (xullo). Para isto, o alumnado deberá manter contacto, nos horarios de titorías que se estipule, cos profesores implicados. Xunto cos proxectos audiovisuais (obra final), o alumno deberá presentar o mesmo tipo de traballo tutelado que se requiriu durante a impartición da materia. Deberá basearse no mesmo tipo de contido temático e de desenvolvemento de contidos estipulados durante a impartición docente da materia. A cualificación obtida como nota final da materia valorarase da seguinte maneira: proxectos audiovisuais (traballos de aula) (80%); traballo tutelado (20%).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BAIGORRI; L., **Video: Primera Etapa (El Vídeo en el contexto social y artístico de los años 60/70)**, Brumaria, 2005

DANCYGER; K., **Técnicas de edición en cine y vídeo**, Gedisa, 1999

DROPRESS (Ed.), **Moving graphics: New Directions in Motion Design**, Ed. Promopress, 2014

ROMAGUERA I RAMIO; J. ALSINA THEVENET; H. (ED.), **Textos y Manifiestos del Cine**, Cátedra. Signo e imagen, 2003

SOLANA; Genma / SOLEU; Antonio, **Uncredited**, IndexBook, 2008

TORREIRO; C. CERDÁN; J. (ED.), **Documental y Vanguardia**, Cátedra. Signo e imagen, 2005

AUMONT,A; BERGALA, A; MARIE, M; VERNET, M., **Estética del Cine**, Paidós Comunicación, 2005

Bibliografía Complementaria

MARTIN; S. GROSENICK; U. (ED.), **Videoarte**, Taschen, 2006

MARTÍN GUTIÉRREZ; G., **Cineastas frente al espejo**, T&B Editores. Festival Internacional d, 2008

Recomendacións

Outros comentarios

Horario Titorías:

SOL ALONSO alonso@uvigo.es (Coordinadora da Materia): 1º Cuadrimestre: Luns 15:30h a 21:30h. 2º Cuadrimestre: Xoves 11:00h a 13:00h e de 16:30h a 20:30h.

JOSÉ CHAVETE chavete@uvigo.es: Martes 15:30h a 21:30h

XOAN ANLEO xoananleo@yahoo.es: Martes 15:30h a 21:30h

MARCOS DOPICO mdopico@uvigo.es: Luns 11:00h a 14:00 h. / Martes 11:00h a 14:00h.j (Despacho de Decanato)

DATOS IDENTIFICATIVOS**Producción artística: Imaxe I**

Materia	Producción artística: Imaxe I			
Código	P01G010V01503			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	12	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Debuxo Pintura			
Coordinador/a	Matesanz Pérez, María Consuelo			
Profesorado	Blanco Salgueiro, Loreto Matesanz Pérez, María Consuelo Pajares Vales, María Teresa Pastor Bravo, Jesus Luis			
Correo-e	chmatesanz@wanadoo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta Materia inscríbese dentro da produción *artística, e tamén, esta relacionada con algunhas outras actividades *artísticas implicadas na produción de *imágenes de carácter *artístico			

Competencias

Código	
B1	Capacidade de xestión da información.
C1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
C7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
C9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
C12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
C14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
C20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
C22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
C25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
C26	Capacidade de curiosidade e de sorpresa máis para alén da percepción práctica. Desenvolver a percepción mental para alén do retiniano
C31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
C32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
C33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
C37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
C38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
C42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
C43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
O alumno aplicará o coñecemento de diferentes disciplinas artísticas propias da creación de imaxes e o seu posible *interrelación.	C7 C9 C12

O alumno alcanzará o coñecemento dos procedementos propios das disciplinas relacionadas coa elaboración de imaxes.		C7 C9 C12
O alumno obterá o coñecemento de sistemas de reprodución da imaxe.		C9 C12 C14
O alumno conseguirá a capacidade para desenvolver propostas creativas con extensión.		C31 C32 C37
O alumno logrará a capacidade para abordar problemas da arte nun conxunto de obras.		C31 C37 C38
O alumno adquirirá a capacidade para a visualización e a análise de imaxes.	B1	C1 C25
O alumno distinguirá entre as diferentes capacidades para o manexo de métodos de produción específicos.		C31 C32
O alumno determinará as súas capacidades para comprender na súa máxima intensidade a experiencia do taller de produción e creación.		C20 C22 C31 C32
O alumno recoñecerá as súas capacidades para dar visibilidade ás ideas mentais e ao mundo sensible.		C31 C38
O alumno destinará as súas capacidades para pasar das imaxes mentais ás visuais.		C31 C32
O alumno alcanzará a capacidade para a proxección e construción de imaxes previas á obra.		C26 C38
O alumno descubrirá habilidades para o manexo de instrumentos e métodos propios do debuxo, a pintura e a fotografía.		C42 C43
O alumno aplicará habilidades para a experimentación coa imaxe.		C42 C43
O alumno distinguirá habilidades para a integración de disciplinas complementarias na produción de imaxes.		C33 C42 C43

Contidos

Tema

PRODUCCIÓN ARTÍSTICA:IMAXE 1	-A pintura e o debuxo como xénero. Procesos e técnicas. A fotografía aplicada á produción de imaxes.
PRODUCCIÓN ARTÍSTICA:IMAXE 1	-Desenvolvemento e expansión do campo pictórico.Relacións con outros xéneros e disciplinas -Desenvolvementos e expansións do debuxo como campo creativo. Relacións con outros xéneros e disciplinas. -Procesos *reversibles e irreversibles. Procesos e procedementos de creación de imaxes únicas. -Introdución ao proxecto na creación de imaxes -Concepto de autoría.
PRODUCCIÓN ARTÍSTICA:IMAXE 1	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	15	0	15
Traballos de aula	50	0	50
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	0	158	158
Saídas de estudo/prácticas de campo	0	25	25
Lección maxistral	0	12	12
Traballos e proxectos	40	0	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Clase presencial con posible apoio multimedia. Obxectivos: achegar ao alumno/a, a *información necesaria para a realización do traballo na materia
Traballos de aula	Os estudantes traballan na aula baixa supervisión do profesor.

Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Maneira na que se formulan as actividades docentes relacionadas coa materia e que o alumno/a debe resolver.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Actividade autónoma do alumno.
Lección maxistral	Documentación dos traballos realizados. Preparación de avaliacións. Actividade autónoma do alumno.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	O profesorado atende individual e/ou colectivamente aos estudantes no seu traballo. Persegue orientar e dar as pautas necesarias a cada estudante durante o desenvolvemento da actividade creadora

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Lección maxistral	Exames orais (probos orais na aula, entrevista, debate, etc.). O alumno adquirirá a capacidade para a visualización e a análise de imaxes.	10	B1 C1 C25
Traballos de aula	Técnicas de observación (asistencia, implicación, compromiso). O alumno logrará a capacidade para abordar problemas da arte nun conxunto de obras.	20	C31 C37 C38
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a *ejercitación de rutinas, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral. O alumno alcanzará o coñecemento dos procedementos propios das disciplinas relacionadas coa elaboración de imaxes.	20	C7 C9 C12
Traballos e proxectos	O estudante de maneira individual ou en grupo presenta o resultado do seu traballo, proxectos, etc., ante o profesor e un grupo de estudantes. Obxectivos. Comprobar a comprensión que o alumno/a realizou da súa práctica artística, así como a súa capacidade de análise e autocrítica. O alumno determinará as súas capacidades para comprender na súa máxima intensidade a experiencia do taller de produción e creación.	50	C20 C22 C31 C32

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación continua a través do seguimento do traballo na aula-taller.

Avaliación continua a través da exposición de proxectos e resultados.

Avaliación global do proceso de aprendizaxe e a adquisición de competencias e coñecementos.

Cualificación final numérica de 0 a 10 segundo a lexislación vixente.

Nas datas de avaliación poderase pedir a presentación de todos os exercicios e propostas expostas durante o curso.
Se o profesor ou a profesora considéranos necesario realizarán algunha proba específica teórico/práctica.

Probos de avaliación de convocatorias extraordinarias

<http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

BACHELARD, Gastón, **La poética del espacio**, Ed. Fondo de Cultura Económica,, 1957

BOZAL, Valeriano, **Mímesis, las imágenes y las cosas**, La Balsa de la Medusa, Visor Dis.,S.A.,, 1987

DERRIDA, Jacques, **La deconstrucción en las fronteras de la filosofía**, Paidós Ibérica,, 1989

KRAUSS, Rosalind E., **El inconsciente óptico**, Colección Metrópolis, Editorial Tecnos, 1997

SENTÍS, Mireia, **Al límite del juego**, ed. Ardora, 1994

SHINER, Larry, **La invención del arte**, Paidós, 2004

VVAA, **HETEROCRONIAS, . TIEMPO, ARTE Y ARQUEOLOGÍAS DEL PRESENTE**, Cendeac,

Maurice Merleau-Ponty, **EL MUNDO DE LA PERCEPCION: SIETE CONFERENCIAS**, FONDO DE CULTURA ECONOMICA DE ESPAÑA,

---

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201

Técnicas fotográficas/P01G010V01204

Técnicas pictóricas/P01G010V01104

Debuxo/P01G010V01402

Pintura/P01G010V01404

Outros comentarios

Asistir e visitar regularmente exposicións en museos e galerías de arte.

Recoméndase traballar, traballar e traballar.

Loreto Branco. Luns 9.30 a 10.30h. e mércores, de 11.30 a 14.30 h. e de 16:00 a 18:00 h. loblancosal@yahoo.es

Teresa Pajares: 1ºCuadrimestre: venres, de 8.30 a 14.30 h.

2ºCuadrimestre: venres de 8.30 a 10 e de 16:00 a 20.30 h.

Jesús Pastor: xoves de 8.30 a 12.30 e venres de 8.30 a 10.30 h. jpastor@uvigo.es

Chelo Matesanz: martes, de 12.30 a 15.30 e mércores, de 11.30 a 14.30 h. chmatesanz@uvigo.es

---

DATOS IDENTIFICATIVOS**Arte e contemporaneidade**

Materia	Arte e contemporaneidade			
Código	P01G010V01601			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Escultura Pintura			
Coordinador/a	Fernández Fariña, Almudena			
Profesorado	Fernández Fariña, Almudena Mata Piñeiro, Manuel Osorio García, Rocío Román Redondo, Juan Carlos			
Correo-e	almudena@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Arte e contemporaneidade é unha materia transversal pertencente ao módulo dos contextos artísticos e dedicada a afrontar os aspectos máis circunstanciais e de época da arte, tanto pola súa significación social como cultural. Esta materia complementa os coñecementos adquiridos secuencialmente en cursos anteriores, máis especificamente nas materias de: Antropoloxía da arte; Historia da arte; Psicoloxía da arte; Arte e modernidade. Esta materia pretende que o alumno coñeza e analice aquelas prácticas artísticas que se desenvolven na actualidade e que as relacione con aqueles conceptos establecidos na idea de contemporaneidade. Esta materia terá continuidade en cuarto curso e máis especificamente nas materias: Traballo de fin de grao; Proxectos artísticos; Artes afíns; Xestión, ámbito artístico e mundo profesional.			

Competencias

Código	
B1	Capacidade de xestión da información.
B2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
B3	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
B4	Capacidade de aprendizaxe autónoma.
B5	Capacidade de traballar autonomamente.
B6	Capacidade de traballar en equipo.
B7	Capacidade de integración en grupos multidisciplinares. Capacidade de colaboración con profesionais doutros campos
B8	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación.
B9	Capacidade de perseverancia.
B10	Capacidade heurística e de especulación para a resolución de problemas, a realización e novos proxectos e estratexias de acción.
B11	Habilidades interpersoais, conciencia das capacidades e dos recursos propios
B12	Capacidade de adaptación a novas situacións.
B13	Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade
B15	Sensibilidade a respecto do patrimonio cultural.
B16	Compromiso ético profesional.
C1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
C2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
C3	Comprensión crítica da responsabilidade de desenvolver o propio campo artístico. Compromiso social do artista
C4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
C5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
C7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
C8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
C9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
C10	Coñecemento de institucións e organismos culturais españois e internacionais e do seu funcionamento (rede museística, exposicións, bienais, etc.)
C12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística

C13	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese. Analizar, interpretar e sintetizar as fontes
C14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
C17	Coñecemento dos diferentes axentes artísticos e o seu funcionamento. Identificar os distintos intermediarios artísticos e as súas funcións na dinámica da arte e a súa metodoloxía de traballo
C18	Coñecementos básicos de economía e marketing. Analizar e situar a actividade artística nun contexto estratéxico e de competencia. Establecer e manter relacións comerciais con clientes e/ou socios
C19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
C20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
C21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.
C25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
C35	Capacidade para activar un contexto cultural e/ou modificar un contexto público ou privado. Saber entender o contexto cultural para xerar iniciativas e dinamizar o entorno
C37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
C39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
O alumno identificará aquelas prácticas artísticas contemporáneas que son resultado dunha realidade profunda, fronte a simulacións institucionalizadas.	B1	C1
	B2	C2
	B3	C4
	B4	C5
	B5	C8
	B6	C10
	B9	C17
	B10	C35
	B11	C37
	B13	
	B15	
	B16	
	O alumno comprenderá as canles reais de exposición e difusión da arte contemporáneo. Distinguir aqueles espazos e proxectos esgotados ou estériles.	B1
B3		C3
B12		C4
B13		C5
B15		C8
B16		C10
		C17
		C18
	C35	
O alumno distinguirá entre a reflexión realizada desde a arte, fronte á textualidade das ciencias sociais que se diseminan no campo da arte.	B1	C1
	B2	C5
	B3	C14
	B4	C21
	B5	C25
	B10	
	B11	
O alumno modificará a vella e esgotada idea da arte identitario, e substituíla por linguaxes universais matizadas desde o imaxinario propio.	B7	C1
	B8	C2
	B9	C4
	B10	C5
	B12	C8
		C13
		C19
	C37	

O alumno alcanzará unha certa habilidade para establecer discursos críticos sobre a arte contemporánea.	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B15 B16	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C12 C13 C14 C17 C18 C19 C20
O alumno determinará contextos posibilistas para o desenvolvemento de proxectos e obras artísticas contemporáneas.	B2	C17 C37
O alumno identificará as causas culturais (relixiosas, políticas e económicas) que determinan os contextos artísticos contemporáneos.	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B13	C2 C4 C19 C35
O alumno recoñecerá aquelas achegas discursivas que son propias coas sensibilidades contemporáneas.	B1 B3 B10 B11 B16	C5 C6 C7 C8 C9 C13 C21 C25 C37 C39
O alumno distinguirá entre producións artísticas que representan a contemporaneidade e aquelas que simplemente suceden no tempo.	B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B13 B15	C21 C25 C35 C37
O alumno aplicará habilidades para a contextualización do traballo propio en situacións culturais contemporáneas.	B1 B2 B3 B7 B10 B11 B12	C1 C2 C3 C4 C8 C9 C10 C12 C13 C20 C21 C25
O alumno destinará recursos imaxinativos para albiscar a creación artística en contextos contemporáneos.	B3 B4 B5 B6 B8 B9 B10 B16	C1 C8 C10 C17 C19 C25 C37

Contidos

Tema

a) A idea de contemporaneidade	<ol style="list-style-type: none"> 1 O concepto de tempo. Ideas sobre pasado, presente e futuro. Modernidade, contemporaneidade, postmodernidade. 2 "Zeitgeist": deseñamos o presente coma se fose o futuro. "Volksgeist": construímos o presente a través do pasado. 3 As curvaturas espazo-temporais. O revival e o eterno retorno. 4 Erudición e citacionismo, crítica e apropiacionismo. 5 A arte como expresión do presente. A idea de contemporaneidad. 6 A arte contemporánea como necesidade global de representar o presente. Cara a un novo estilo internacional.
b) Construír a contemporaneidade. Actividade e actitude do artista.	<ol style="list-style-type: none"> 1 A paradigma da arte nova. Mocidade e contemporaneidade. 2 O artista contemporáneo. Do artista personalista/individualista e o artista colaborador/produtor, ao artista relacional e viceversa. Retornos e modelos de artista. 3 Quen substitúe a Rafael? De como a excelencia non pode ser substituída polo anonimato e a multitude. 4 Desmaterialización do obxecto artístico e as súas implicacións na negación/disolución do autor. 5 Axentes implicados no ámbito da arte.
c) Vivir e experimentar a contemporaneidad	<ol style="list-style-type: none"> 1 Da arte como exercicio poético e intelectual á arte como produto cultural. Arte e sociedade. 2 A arte nas sociedades contemporáneas. O entrecruzamiento das culturas, as comunidades e os seus parámetros evolutivo-contextuales: Oriente/Occidente (Eurasia), Europa/América, Primeiro Mundo/ Terceiro Mundo, Centro/Periferia, etc. 3 A realidade da arte contemporáneo en Galicia. Cambios e paradigmas na formación dunha nova xeración de artistas galegos tras os estudos de BBAA. 4 A arte contemporánea como parte da industria cultural e do entretemento. Bienais, feiras de arte e macroexposiciones transformadas en parques temáticos e en eventos sociais. 5 Legitimación, significación e mercado da arte. Axencias e intermediarios. Tipos de mercados da arte e a súa relación coas sociedades, as institucións e as diferentes políticas culturais. 6 O debate entre a arte pública e a arte privada. Se existen coleccións públicas e privadas, e de igual maneira políticas culturais e iniciativas privadas, existirán tamén artistas públicos e artistas privados?

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	10	20	30
Actividades introductorias	2	0	2
Debate	4	10	14
Lección maxistral	14	26	40
Resolución de problemas	4	20	24
Presentacións/exposicións	6	24	30
Saídas de estudo/prácticas de campo	2	5	7
Titoría en grupo	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Propónse a comprensión e/ou diagnóstico de escenarios que incumben á arte na actualidade. A análise de actividades relacionadas coa arte contemporánea e a súa armazón no social será o foco de atención da práctica seminarial.
Actividades introductorias	Expomos unha posta en contacto entre a organización dos recursos conceptuais e discursivos do alumno e os contidos que desenvolverá a materia. As actividades introductorias buscan a complicidade entre o alumno, a materia e os profesores que a imparten.
Debate	A materia propiciará o debate no concerner ao desenvolvemento persoal e á formación dun criterio ideolóxico e social. O contemporáneo caracterízase pola construción dun sentimento formado por múltiples pensamentos contrarios e en constante emerxencia.
Lección maxistral	Construír un corpo teórico de reflexión que permita ao alumnado interrogarse sobre as cuestións que conforman a práctica artística no contexto das dinámicas culturais actuais.
Resolución de problemas	Trátase de potenciar o traballo en grupo mediante a resolución de cuestións que teñen que ver coa actividade artística, sendo esta un vehículo de colaboracións cada vez máis interdisciplinar.

Presentacións/exposicións	Facer posible o desenvolvemento de capacidades no alumnado que lle permitan desenvolverse plenamente no ámbito discursivo da arte contemporánea.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Coñecer in situ e en directo toda a contorna que conforman as actividades propia da arte contemporáneo.
Tutoría en grupo	Incentivar a autoevaluación onde todo o grupo cuestiona e analiza o resultado alcanzado polos membros do grupo. Conseguir, ademais, que o grupo se cohesione mediante obxectivos comúns.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	O alumno coñece, a través do debate, os seminarios e a resolución de problemas, o grao de asentimento e significación que obtén dentro da clase, a súa capacidade para convencer no debate, o manexo que fai dos datos e a súa argumentación dos discursos contemporáneos.
Resolución de problemas	O alumno coñece, a través do debate, os seminarios e a resolución de problemas, o grao de asentimento e significación que obtén dentro da clase, a súa capacidade para convencer no debate, o manexo que fai dos datos e a súa argumentación dos discursos contemporáneos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Debate	Valoraranse as capacidades discursivas e argumentativas do alumno. Incentivaranse ou xerarán debates na materia co fin de identificar as canles reais de exposición e difusión da arte contemporáneo. O alumno comprenderá as canles reais de exposición e difusión da arte contemporáneo. Distinguir aqueles espazos e proxectos esgotados ou estériles. O alumno distinguirá entre a reflexión realizada desde a arte, fronte á textualidad das ciencias sociais que se diseminan no campo da arte. O alumno modificará a vella e esgotada idea da arte identitario, e substituíla por linguaxes universais matizadas desde o imaxinario propio. O alumno alcanzará unha certa habilidade para establecer discursos críticos sobre a arte contemporánea.	10	B1 C1 B2 C2 B3 C3 B4 C4 B5 C5 B6 C6 B7 C7 B8 C8 B9 C9 B10 C10 B11 C12 B12 C13 B13 C14 B15 C17 B16 C18 C19 C20 C21 C25 C35 C37
Resolución de problemas	A avaliación continua será o sistema de valoración nos diferentes exercicios que se desenvolverán ao longo do curso. O alumno alcanzará unha certa habilidade para establecer discursos críticos sobre a arte contemporánea. O alumno determinará contextos posibilistas para o desenvolvemento de proxectos e obras artísticas contemporáneas. O alumno identificará as causas culturais (relixiosas, políticas e económicas) que determinan os contextos artísticos contemporáneos. O alumno distinguirá entre producións artísticas que representan a contemporaneidad e aquelas que simplemente suceden no tempo. O alumno destinará recursos imaxinativos para albiscar a creación artística en contextos contemporáneos.	60	B1 C1 B2 C2 B3 C3 B4 C4 B5 C5 B6 C6 B7 C7 B8 C8 B9 C9 B10 C10 B11 C12 B12 C13 B13 C14 B15 C17 B16 C18 C19 C20 C21 C25 C35 C37

Presentacións/exposicións Valorarase o resultado alcanzado na realización do traballo e na súa exposición; de igual modo, as capacidades comunicativas, analíticas, críticas e argumentativas. O alumno identificará aquelas prácticas artísticas contemporáneas que son resultado dunha realidade profunda, fronte a simulacións institucionalizadas. O alumno destinará recursos imaxinativos para albisca a creación artística en contextos contemporáneos. O alumno recoñecerá aquelas achegas discursivas que son propias coas sensibilidades contemporáneas.	30	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B9 B10 B11 B13 B15 B16	C1 C2 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C13 C17 C19 C21 C25 C35 C37 C39
--	----	---	---

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación será continúa.

Haberá unha convocatoria común cun examen final o luns 21 de maio.

Convocatoria Extraordinaria Fin de Carreira: indicarase a cada estudante os traballos que debe presentar e/ou se ten que realizar algunha proba de avaliación específica.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias

<http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Bourdieu, Pierre, **Las reglas del arte. Génesis y estructura del campo literario.**, Anagrama, 2002

Bourriaud, Nicolas, **Estética relacional**, Adriana Hidalgo, 2007

Findlay, Michael, **El valor del arte**, Fundación Gala-Salvador Dalí, 2013

Guasch, Anna María, **La crítica de arte. Historia, teoría y praxis**, Serbal, 2003

Helguera, Pablo, **Manual de estilo del arte contemporáneo. La guía esencial para artistas, curadores y críticos**, Tumbona Ediciones, 2013

Román, Juan Carlos, **Los 100 problemas del arte contemporáneo**, Cendeac, 2016

Thompson, Don, **La supermodelo y la caja de brillo**, Ariel, 2015

VV.AA, **Modos de hacer. Arte crítico, esfera pública y acción directa.**, Universidad de Salamanca, 2001

VV.AA, **Mujeres en el sistema del arte en España**, MAV y EXIT, 2012

Wallis, Brian, **Arte después de la modernidad. Nuevos planteamientos en torno a la representación.**, Akal, 2001

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Arte e espazo social/P01G010V01901

Xestión, ámbito artístico e mundo profesional/P01G010V01910

Transmisión, mediación e educación artística/P01G010V01802

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Filosofía da arte/P01G010V01501

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Antropoloxía: Antropoloxía da arte/P01G010V01101

Historia: Historia da arte/P01G010V01202

Arte, linguaxe e representación/P01G010V01303

Arte: Arte e modernidade/P01G010V01401

Outros comentarios

As materias que foron seleccionadas establecen un vínculo teórico e analítico cos contidos da materia Arte e contemporaneidad.

Ao longo dos meses de marzo e abril, organizaranse algún encontro con axentes artísticos de recoñecida experiencia profesional.

Titorias: (na aula ou despacho de profesores)

Almudena Fernández Fariña: 1º cuadrimestre, Mércores de 12:45 a 15:45 e Xoves de 13:15 a 16.15 h. 2º cuadrimestre, Luns de 10:00 a 16:00 h.

Juan Carlos Román: 1º cuadrimestre, Luns de 9:00 a 15:00 h. 2º Cuadrimestre, Luns de 13:30 a 15:30 h. e Martes de 11:30 a 15.30 h.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Producción artística: Imaxe II				
Materia	Producción artística: Imaxe II			
Código	P01G010V01602			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	12	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Debuxo Pintura			
Coordinador/a	Bandera Vera, Antonio María			
Profesorado	Bandera Vera, Antonio María Heyvaert -----, Ann Núñez Jiménez, Marina Perez-Jofre Santesmases, Ignacio Soler Baena, Ana María			
Correo-e	nonobandera@gmail.com			
Web				
Descrición xeral	A materia de Producción Artística: Imaxe 2 está deseñada para que conflúan nela contidos comúns de deseño gráfico e editorial, ilustración, fotografía e técnicas gráficas aplicadas á arte contemporánea. Tomando como fío condutor a obra de arte múltiple preténdese desenvolver un traballo artístico propio, ao redor dun proxecto gráfico seriado.			

Competencias

Código	
B1	Capacidade de xestión da información.
C1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
C7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
C9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
C12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
C14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
C19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
C20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
C22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
C25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
C31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
C32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
C33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
C37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
C38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
C42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
C43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

O estudante será capaz de coñecer os métodos de produción e técnicas artísticas.		C7 C9 C12
O estudante será capaz de coñecer os procedementos e procesos propios das disciplinas relacionadas coa elaboración de obra reproducible.		C7 C9 C12
O estudante será capaz de coñecer os sistemas de reprodución da imaxe dixital e analóxica.		C9 C12 C14
O estudante será capaz de coñecer o vocabulario, código e conceptos inherentes aos campos do deseño, a edición, a ilustración e a imaxe múltiple.		C6 C7
O estudante será capaz de desenvolver propostas creativas con extensión.		C31 C32 C37
O alumno será capaz de abordar problemas creativos nun conxunto de obras artísticas.		C31 C37 C38
O estudante será capaz de comprender na súa máxima intensidade a experiencia do taller de produción e creación.		C20 C22 C31 C32
O estudante será capaz de ver e analizar calquera imaxe.	B1	C1 C25
O estudante será capaz de aplicar con creatividade procesos de deseño, reprodución e edición gráficos.		C19 C20 C31 C32
O estudante será capaz de manexar métodos de produción específicos.		C31 C32
O estudante será capaz de manexar ferramentas e métodos propios na creación da imaxe dixital.		C42 C43
O estudante estará capacitado para experimentar coa imaxe		C42 C43
O estudante será capaz de integrar disciplinas distintas na produción e reprodución de imaxes.		C33 C42 C43
O estudante será capaz de aplicar de xeito creativo procesos de deseño, reprodución e edición gráficos.		C37 C42 C43

Contidos

Tema

CONTIDOS XERAIS

Dado o carácter multidisciplinar desta materia e a transversalidade que require, establécense varios bloques de traballo.

Impartiranse contidos teórico-prácticos relacionados e en continuo diálogo co proxecto final, ao redor dun proxecto de arte múltiple seriado.

CONTIDO TEMÁTICO.

Características da arte múltiple contemporáneo: Multiplicación - variación - repetición - transformación.

Confluencia e integración de disciplinas. *Hibridación.

Métodos relacionados coa elaboración de obra *reproducible: Imaxe analóxica e dixital; Técnicas gráficas tradicionais, experimentais, industriais, mixtas; Fotografía; Ilustración; Deseño gráfico.

Do gravado de ilustración ao proxecto seriado contemporáneo: o Libro de Artista, Foto Libro e/ou Cartafol editado .

Ámbitos de difusión e consumo da obra múltiple hoxe: mercado, edición, centros de difusión, certames, feiras, internet

CONTIDO DO PROXECTO.

Arte múltiple: Proxecto gráfico seriado; Libro de Artista.

Concepto / idea: narración, códigos visuais, función *comunicativa, colección, arquivo, o concepto libro...

Formato: dimensións, relación do todo e os seus partes, obras independentes ou unidas, número de pezas...

Estrutura: *fragmentación, *secuencialidade, ritmo, bucle, transversalidade...

Procesos: Técnicas de reprodución, técnicas gráficas tradicionais (*xilografía, *calcografía, *serigrafía, técnicas *aditivas...), procesos dixitais, fotografía...

Materiais: papeis, outros soportes.

Presentación: cartafol, caixa, libro (portada, tapa, cubertas, solapas, contraportada, gardas...), créditos, ficha técnica.

Investigación paralela. Procura de referentes. Lectura de textos.

Presentación do proxecto.

*I. GRAVADO E *ESTAMPACIÓN

*I.1. PROXECTO E MEDIO. Elección do proceso técnico máis adecuado á idea de *pre-proxecto. Combinación de procesos. Experimentación. Matriz evolutiva. Ferro perdido. Recursos de *estampación (viscosidade de tintas, cores, rodetes, *collage...). Relacións de permeabilidade entre procesos tradicionais e dixitais.

*I.2. GRÁFICA E *SERIACIÓN. Repetición / transformación. Da estampa á páxina.

*I.3. SOPORTE. Papeis, teas, outros.

*I.4. PRESENTACIÓN. Cartafoles, Libro manual ou dixital.

*II. DESEÑO *GÁFICO / EDITORIAL. *MAQUETACIÓN

*II.1. A TIPOGRAFÍA: tipos, estilos, tamaños

*II.2. *MAQUETACIÓN BÁSICA: Composición na páxina: organización, xerarquía visual, *codificación, relacións entre texto e imaxe.

*II.3. A *RETÍCULA. Partes dunha *retícula, definición da *retícula, marxes.

*II.4. PARTES DUN LIBRO. A páxina, a dobre páxina e o todo.

*II.5. ENCADERNACIÓN. Tipoloxía da encadernación.

*III. DEBUXO E ILUSTRACIÓN

*III.1. O DEBUXO COMO MEDIO TRANSVERSAL A TODAS AS DISCIPLINAS.

*III.2. GRAVADO E ILUSTRACIÓN.

*III.3. CADERNOS DE CAMPO.

*III.4. *FANZINE E CÓMIC.

*IV. FOTOGRAFÍA

*IV.1. CONCEPTOS, CREATIVIDADE E MODOS DE EXPRESIÓN NA FOTOGRAFÍA.

*IV.2. A IMAXE ANALÓXICA E DIXITAL. Recursos de manipulación e transformación.

*IV.3. *INPUT DA IMAXE DIXITAL. *Escaneado. Resolucións de entrada en relación cos formatos e dimensións finais.

*IV.4. PRODUCCIÓN. Impresoras dixitais e soportes adecuados.

*V. *INTERDISCIPLINARIEDAD

*V.1. COMBINACIÓN DE PROCESOS. MESTIZAXE: Xustificación. Adecuación entre concepto e medio.

*V.2. *DESDIBUJAMIENTO DAS DISCIPLINAS: Arte / Comunicación. Deseño / Arte. Imaxe dixital / Imaxe tradicional. O Libro de Artista como proxecto mixto.

*V.3. PRODUCCIÓN. Relación entre idea e soporte.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	42	72
Aprendizaxe baseado en proxectos	46	134	180
Prácticas de laboratorio	15	15	30
Seminario	6	0	6
Saídas de estudo/prácticas de campo	5	0	5
Resolución de problemas e/ou exercicios	3	4	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Clase maxistral con apoio multimedia. *Concatenación da teoría coa práctica: temas teóricos e exercicios prácticos. Lección maxistral, exposición de contidos e demostracións prácticas por parte do profesor. Recursos de visualización de imaxes e procesos. Observación directa de traballos realizados por alumnos de cursos precedentes. Análise de imaxes reproducidas tanto en libros ou revistas como en diferentes medios audiovisuais.
Aprendizaxe baseado en proxectos	O estudante, de maneira individual ou en grupo, traballará no desenvolvemento dun proxecto e presentará o resultado do seu traballo ante o profesor e un grupo de estudantes. Desenvolvemento do proxecto: Definición; Concreción do marco conceptual do proxecto en formato de Libro de Artista ou Cartafol editado; Revisión e Cualificación do *pre-proxecto que se vai a desenvolver; Bosquexos, esquemas, secuencia, presentación de estrutura, partes do libro e *retícula; Exposición dos traballos teóricos e prácticos de clase; Aprobación e posta en acción do proxecto; Producción e elaboración física; Elaboración de memoria final; Presentación do proxecto.
Prácticas de laboratorio	Os estudantes traballarán individualmente ou en grupo baixo supervisión do profesor. Exercicios prácticos de aprendizaxe de *subtemas. *Tutorías e correccións. Elección progresiva: ofrecerlle ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de traballo en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. Consideración de ritmo e metodoloxía de traballo persoal. Orientación crítica do traballo que se estea realizando respectando o desenvolvemento creativo persoal.
Seminario	Curso de curta duración cunha forte carga práctica a cargo dun profesor ou un especialista invitado *ad-hoc. Toma de contacto con profesionais do ámbito artístico, convidados nacionais ou estranxeiros para ver en que e como se está traballando dunha maneira práctica no campo das creacións de obra múltiple editorial. Charlas-coloquio, entrevistas a artistas, conferencias, seminarios, etc.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Visitas a exposicións, museos, institucións, empresas, etc. Visitas a outros centros de ensino ou laborais (imprentas industriais). Organización de actividades en colaboración con outras institucións, por exemplo, exposicións, avaliación dalgún exercicio por parte dun museo, ou entendidos na materia, críticos, *galeristas, deseñadores, etc.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe baseado en proxectos	*Tutorías, seguimento e correccións de exercicios de aula e proxectos persoais prácticos e teóricos. Elección progresiva: ofrecer ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de traballo en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. Consideración de ritmo e metodoloxía de traballo persoal. Orientación crítica do traballo que se estea realizando respectando o desenvolvemento creativo persoal.
Seminario	*Tutorías, seguimento e análise dos seminarios propostos. Adaptación dos contidos impartidos nos seminarios propostos ao proxecto persoal de cada alumno. Consideración do ritmo persoal de traballo e metodoloxía empregada por cada alumno.
Saídas de estudo/prácticas de campo	*Tutorías, seguimento e correccións sobre aqueles resultados obtidos nas saídas de estudo e prácticas de campo propostas. Posta en común e análise de conclusións. Orientación crítica do proxecto que se estea realizando respectando o desenvolvemento creativo persoal.
Prácticas de laboratorio	*Tutorías, seguimento e correccións de prácticas de taller. *Tutorías e correccións individualizadas e/ou en grupo dos exercicios expostos. Ofrecer ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de traballo para o seu Proxecto Final en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. Consideración do ritmo persoal de traballo e metodoloxía empregada polo alumno. Orientación crítica e razoada do Proxecto Final que se estea realizando respectando o desenvolvemento creativo persoal.
Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	*Tutorías, seguimento e correccións de problemas e exercicios de taller. *Tutorías, seguimento e correccións de problemas de índole conceptual. Consideración de formulacións persoais na resolución de exercicios. Consideración do ritmo de traballo persoal e metodoloxía empregada polo alumno. Orientación crítica dos exercicios realizados polos alumnos.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Lección maxistral	11	B1 C20 C22 C31 C32
Aprendizaxe baseado en proxectos	75	C1 C6 C7 C9 C12 C14 C19 C20 C22 C25 C31 C32 C33 C37 C38 C42 C43
<p>O sistema de avaliación será continuo e rexerase en base aos seguintes criterios:</p> <p>CRITERIOS XERAIS DE AVALIACIÓN</p> <p>O interese artístico dos exercicios e do proxecto final. Cumprimento dos obxectivos propostos e capacidade de culminación do traballo. Evolución e progresión no proceso de aprendizaxe. A calidade, orixinalidade, creatividade e o grao de desenvolvemento das entregas e do proxecto final. A capacidade investigadora do alumno. A capacidade de experimentación do alumno. A metodoloxía, planificación e coherencia do traballo ao longo do curso. O traballo de reflexión e estudo previo ao proceso de elaboración de cada proxecto. A ampliación dos coñecementos impartidos en clase. Capacidade de análise e de *interrelación entre os diferentes contidos da materia en relación á confluencia no proxecto global final. Asistencia a clase: actitude positiva e activa nos talleres. Participación na dinámica de clase (limpeza e bo uso de materiais colectivos, etc.). Comprensión e utilización correcta dos medios técnicos e a adecuación á linguaxe persoal do procedemento que se utilice, é dicir, que a concepción da imaxe ou exercicio leve a cabo desde unha comprensión en profundidade das posibilidades expresivas propias do procedemento que se empregue.</p> <p>CRITERIOS ESPECÍFICOS DE AVALIACIÓN.</p> <p>EXERCICIOS PRÁCTICOS PARCIAIS:</p> <p>1. Gráfica. A adecuación da técnica á imaxe e ao proxecto global seriado. Valorarase a complexidade técnica da *estampación e a correcta utilización dos procesos técnicos (axustes de rexistros, *superposiciones de tintas, axuste da fluidez-viscosidade das tintas, presentación adecuada, limpeza, etc.).</p> <p>2. Ilustración. Peso conceptual das ilustracións realizadas, correcta elección da técnica e dos medios empregados. Execución, desenvolvemento do proceso de ilustración (esbozos a produción final) e adecuada presentación.</p> <p>3. Deseño: Fases do proxecto (idea, aplicación/materialización da idea, aplicación informática, produción a escala, produción final). Uso correcto da tipografía, da *retícula. Comprensión e correcta distribución e uso das partes de documento editado. *Legibilidade aplicada ao proxecto creativo.</p> <p>4. Fotografía. Uso correcto e creativo de imaxes fotográficas. Resolucións e *pixelado.</p> <p>PROXECTO PERSOAL FINAL: proxecto gráfico seriado ou libro de artista.</p> <p>1. Formalización do proxecto. Idea e proceso. 2. Progresión e ampliación dos coñecementos impartidos en clase. 3. Capacidade de análise e investigación no tema elixido. 4. Orixinalidade e creatividade na formulación do tema. 5. O aspecto e a presentación: selección de imaxes, textos, materiais (papeis), cor, composición lineal e transversal, individual e global, secuenciación, etc. 6. A presentación.</p>		

Prácticas de laboratorio	A avaliación será continua, polo que se realizará un seguimento individualizado do alumnado, así como da súa progresión. A asistencia a clase é moi importante, xa que se efectuará unha observación constante do proceso de traballo no taller. O alumno terá que entregar unha serie de exercicios e traballos de aula relacionados co temario da materia. Estes traballos serán revisados ao finalizar os exercicios correspondentes de cada unidade temática, considerando a comprensión, asimilación e aplicación da proposta de traballo, xunto co grao de complexidade, creatividade, experimentación e evolución. O diálogo alumno-profesor e unha dinámica interactiva do colectivo da clase facilitará unha mellor valoración de todos os aspectos sinalados.	10	C1 C19 C20 C22 C25 C31 C32 C33 C37 C38 C42 C43
Seminario	Asistencia aos seminarios propostos, asimilación de contidos e entrega de informe.	2,5	C1 C6 C7 C9 C12 C14 C25
Saídas de estudo/prácticas de campo	Asistencia ás saídas de estudo e prácticas de campo, asimilación de contidos e entrega de informe.	2,5	C1 C6 C7 C9 C12 C14 C25

Outros comentarios sobre a Avaliación

Exame - Convocatoria Ordinaria:

Entrega do proxecto final e de todos os exercicios propostos durante o curso que non fosen cualificados.

O profesorado resérvase o dereito de realizar probas puntuais teóricas ou prácticas de modo individual daqueles contidos da materia que considere que deba mellorar cada alumno.

Convocatoria extraordinaria de xullo e Fin de Carreira: Entrega do proxecto final e de todos os exercicios propostos durante o curso que non fosen cualificados.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias

<http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Barthes, Roland, **La cámara lúcida. Nota sobre la fotografía**, Ediciones Paidós, 1992

Blackwell, Lewis, **Tipografía del siglo XX**, 3ª Edición, Gustavo Gili, 2004

CHAMBERLAIN, W., **Aguafuerte y grabado**, H. Blume, 1988

Crimp, Douglas, Editorial Gustavo Gili, 2004

D'ARCY HUGHES, Ann, VERNON-MORRIS, Hebe, **La impresión como arte: técnicas tradicionales y contemporáneas**, Ed. Blume, 2010

DIDI-HUBERMAN, Georges, **ATLAS. ¿Cómo llevar el mundo a cuestras?**, TF Editores / Museo Reina Sofía, 2010

Eco, Umberto, **La estrategia de la ilusión**, Ed. Lumen, 1996

GRABAWZKI, Beth; FICK, Bill, **El grabado y la impresión. Guía completa de técnicas, materiales y procesos**, Ed. Blume, 2009

Jardí, Enric, **Veintidós consejos sobre tipografía**, Actar, 2004

Moeglin-Delcroix, Anne, **Esthétique du livre d'artiste : 1960-1980**, Ed. Bibliothèque nationale de France, 1997

NOYCE, Richard, **Printmaking at the edge / Critical mass**, A&C Black, 2006 y 2010

Luid, Philip, **Tipografía básica**, Ed. Campgràfic, 2004

Poynor, Rick, **No más normas, Diseño Gráfico y posmoderno**, Gustavo Gili, 2003

RAMOS GUADIX, J.C, **Técnicas aditivas en el grabado contemporáneo**, Universidad de Granada, 1992

Samara, Timothy, **Diseñar con y sin retícula**, 3ª Edición, Gustavo Gili, 2004

Zeegen, Lawrence / Crush, **Principios de ilustración**, 3ª Edición, Gustavo Gili, 2006

AAVV, Comisario: Michael Tarantino, **Repetición/Transformación**, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, 1992

AAVV, **On minded prints, on prints minded**, Grupo dx5, Universidad de Vigo, 2004

AAVV, **The Print Factory I**, Ed. Grupo dx5. Universidad de Vigo, 2009

AAVV, **The Print Factory II, El espacio del libro**, Ed. Grupo dx5. Universidad de Vigo, 2013

AAVV, **De la huella a lo numérico.**, Ed. Grupo dx5, Universidad de Vigo □ Princeps, ESS, 2010

AAVV. (Vela, A., Vilà, A., Agustí, E., □); **Libros de artista/Ediciones especiales/ Revistas Objetuales/ Proyectos Editoriales. Volumen: IMPASSE Número: 10**, Ed. Centro de Arte La Panera, 2011

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Proxectos de deseño/P01G010V01905

Proxectos fotográficos/P01G010V01907

Proxectos gráficos dixitais/P01G010V01908

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Informática: Técnicas informáticas/P01G010V01103

Técnicas fotográficas/P01G010V01204

Técnicas gráficas/P01G010V01305

Outros comentarios

HORARIO DE TUTORÍAS

Para unha mellor planificación dos contidos das *tutorías, o alumno indicará con antelación ao profesor os contidos e problemas a resolver nestas.

ANNE HEYVAERT

Xoves: 17:30 - 21:30 (taller de gráfica)

Mércores: 17:30 - 19:30 (taller de gráfica)

ANA SOLER

Xoves: 9:30 - 10:30 e de 13:30 a 14:30 (taller de gráfica)

Venres: 9:30 - 10.30 e de 13:30 a 14.30 e de 16:30 a 18:30 (taller de gráfica)

IGNACIO PÉREZ-JOFRE

Xoves: 18:30 - 21:30 (taller de gráfica)

Venres: 12:30 - 15:30 (taller de gráfica)

NONO BANDEIRA

Luns: 9:30 a 12:30 (despacho ESDMGA)

Martes: 9:30 a 12:30 (despacho ESDMGA)

DATOS IDENTIFICATIVOS**Producción artística: Obxecto e espazo**

Materia	Producción artística: Obxecto e espazo			
Código	P01G010V01603			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	12	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Escultura			
Coordinador/a	Román Redondo, Juan Carlos			
Profesorado	Fernández Olivera, María Luísa Herranz Pascual, María Yolanda Román Redondo, Juan Carlos			
Correo-e	redondo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Obxecto e espazo son, ante todo, elementos ou aspectos que definiron o carácter estrutural da escultura durante todo o século *XX. A materia pretende mostrar e analizar aqueles debates onde a estrutura temática obxecto e espazo teña relevancia dentro do panorama da arte contemporáneo. Dita estrutura está organizada en catro territorios de problemas: en primeiro lugar, falamos dos conceptos de autoría que teñen que ver coa creación, produción e reprodución de obxectos e espazos; un segundo grupo tería que ver cos procesos creativos determinantes para a elaboración do obxecto; un terceiro campo tería que ver cos mecanismos *procesuales e ***categoriales; e, por último, estaría o tecido expansivo que a escultura desenvolveu como unha necesidade onde o espazo foi un aliado indiscutible desde o seu enunciado como espazo de pensamento ata a súa disolución entre unha *tupida rede de novas formas de lecer cultural.			

Competencias

Código	
B1	Capacidade de xestión da información.
B3	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
B4	Capacidade de aprendizaxe autónoma.
B5	Capacidade de traballar autonomamente.
B7	Capacidade de integración en grupos multidisciplinares. Capacidade de colaboración con profesionais doutros campos
B8	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación.
B9	Capacidade de perseverancia.
C1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
C2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
C3	Comprensión crítica da responsabilidade de desenvolver o propio campo artístico. Compromiso social do artista
C4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
C5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
C7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
C9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
C12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
C14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
C19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
C20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
C22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
C25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
C31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
C32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias

C33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
C37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
C38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
C39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
C42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
C43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
O alumnado coñecerá disciplinas artísticas propias de creación de obxectos e a súa relación co espazo.	B1 B3	C1 C2 C4 C5 C6 C7 C9 C12 C19 C20 C22 C42 C43
O alumnado coñecerá os procedementos das disciplinas relacionadas coa elaboración de obras escultóricas.	B3 B4 B5 B7 B8 B9	C2 C3 C4 C5 C6 C9 C12 C14 C42 C43
O alumnado coñecerá os procesos e procedementos de reprodución de obxectos.	B1 B3 B8	C3 C7 C9 C12 C14 C20 C25 C39 C42
O alumnado coñecerá e terá a Capacidade para desenvolver propostas creativas con extensión.	B1 B3 B4 B5 B7 B8 B9	C31 C32 C37 C42 C43

O alumnado coñecerá, terá a Capacidade para abordar problemas da arte nun conxunto de obras.	B1	C1 C2 C3 C9 C12 C14 C19 C31 C32 C33 C37 C38 C42
O alumnado coñecerá a Capacidade para a visualización e a análise de obras ***tridimensionales.	B1 B3 B9	C1 C2 C4 C5 C19 C25 C37
O alumnado coñecerá manéxoo de métodos de produción específicos.	B1	C31 C32 C33 C37 C38 C39 C43
O alumnado coñecerá a capacidade para dar visibilidade ás ideas mentais e ao mundo sensible.	B7 B8	C5 C6 C7 C19 C20 C22 C25 C31 C38
O alumnado coñecerá, terá a Capacidade para pasar das imaxes mentais ás visuais.	B1 B7 B8 B9	C9 C19 C20 C22 C25 C31 C32 C37 C38 C39
O alumnado terá a Capacidade para o dominio e a visualización espaciais.	B1 B4 B5	C19 C20 C22 C37 C38 C42 C43
O alumnado terá a Capacidade para a proxección e construción de prototipos e maquetas.	B9	C3 C12 C22 C31 C32 C39

O alumnado ***conocera, terá a Capacidade para comprender na súa máxima intensidade a experiencia do taller de produción e creación.	B1 B3 B4 B5 B7 B8 B9	C6 C7 C9 C12 C14 C19 C20 C22 C31 C32 C42 C43
O alumnado coñecerá a Habilidade para manéxoo de instrumentos e métodos propios da escultura.	B1 B7	C9 C12 C14 C22 C31 C32 C33 C42 C43
O alumnado coñecerá a Habilidade para a experimentación coa materia no espazo ***tridimensional.	B1 B5 B7 B8	C6 C7 C9 C12 C20 C31 C37 C39 C42 C43
O alumnado coñecerá ***laHabilidade para a construción a partir de proxectos, maquetas e prototipos.	B1 B3 B7 B8 B9	C5 C9 C12 C14 C20 C22 C32 C33 C42 C43
O alumnado coñecerá a Habilidade para a integración de disciplinas distintas na produción de esculturas e instalacións.	B1 B3 B7	C9 C20 C25 C32 C33 C38 C39 C42 C43

Contidos

Tema	
*GENEALOGÍAS DO OBXECTO E O ESPAZO	- Definición e *genealogía do obxecto. - Definicións e anotacións ao espazo. - A construción do obxecto, a comprensión do espazo. - O obxecto, a *exterioridad do suxeito. - Obxecto e aura. - Ser-aveños, suxeitos-obxectos. O obxecto como extensión do individuo.
PROCESOS PRODUTIVOS: OBXECTO/ESPAZO. COMPLEXIDADE DA PRODUCCIÓN.	- Lóxica da produción e o consumo. - Proxecto e produtividade. Introducción á produción de obxectos. - O modelo e a serie: Obxecto artesanal e o modelo industrial. - Dispositivos e procedementos de reprodución *tridimensional. - Teoría dos obxectos; Moles e o concepto de contorna. - Sistema dos obxectos; *Baudrillard e o concepto de ambiente.

RELACIÓNS E INTERACTIVIDADES.
 OBXECTO/SUXEITO

- *Heurística e procesos de creación.
- Sensacións, intuicións, expresións, métodos.
- Descontinuidades, *tropos e retórica do obxecto.
- Significado e simboloxía no obxecto.
- O *ready-*made.
- Unicidade e *multiplicidade do obxecto.
- Versión, copia, réplica, simulacro.
- Psicanálise e Surrealismo, *carnalizaciones do obxecto.
- Da escultura ao obxecto *transicional.

PROXECTO E PROCESOS ESCULTÓRICOS:
 COMPLEXIDADE DA AUTORÍA ARTÍSTICA.

- Proxecto escultórico. O proxecto como concepto, como método e como proceso.
- Creación e condición poética: *anudamento do real-simbólico-imaxinario.
- Procesos subxectivos: experiencia directa do corpo nos sentidos e as emocións.
- Métodos: a intuición, a expresión e a xeración.
- Proceso *intersubxectivos: a *importancia dos valores estéticos, a riqueza simbólica e a representación.

PROPOSICIÓNS DESDE A ESCULTURA

- A escultura como xénero.
- Da *físicidade á arte inmaterial.
- *Monumentalidade. Introducción á arte pública.
- Interrelacións: Arquitectura/Urbanismo/Escultura.
- Intervencións, instalacións, sinalizacións.
- A escultura no campo expandido. *Land-*art & *Environment.
- Arte e natureza.
- Arte urbana e *Flashmob.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	10	20	30
Actividades introdutorias	20	40	60
Traballos de aula	30	75	105
Resolución de problemas	15	15	30
Lección maxistral	10	20	30
Traballos e proxectos	10	20	30
Probas de resposta curta	5	10	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Traballo en profundidade dun tema (monográfico). Ampliación e relación dos contidos tratados nas sesións maxistras co labor profesional.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Traballos de aula	Desenvolvemento das propostas escultóricas. O seguimento, teórico-práctico, do profesor centrarase en conseguir os niveis de axuste nos modos de ***ideación e nos métodos de materialización elixidos; buscando a adecuación dos procesos seguidos en cada proposta concreta.
Resolución de problemas	Formulación, análise e debate dun problema ou exercicio relacionado coa temática da materia.
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Seminarios: traspaso de información e presentación do estado da cuestión. O alumno realizará a comprobación daquelas conclusións vertidas durante a exposición ou, pola contra, atopará novos enfoques que poderían ser significativos.
Actividades introdutorias	Actividades **introdutorias: exposición do tema, mostrando as argumentacións existentes, as posicións e diferenzas, así como as reflexións que mantén a práctica artística sobre aquelas derivacións propias das Ciencias Sociais.
Traballos de aula	Traballos de aula: os alumnos tentan desenvolver **poeticamente unha serie de cuestións que son do seu interese. A clase convértese nunha extensión da clase teórica, xa que o alumno **teoriza en primeira persoa e o profesor propón argumentacións suscitadas por aquelas preguntas que aparecen, agora de forma individualizada.
Probas	Descrición

Probas de resposta curta

Probas de resposta curta: dar a coñecer o grao de asimilación e comprensión que o alumno ten da materia, así como corraxir posibles deficiencias.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Seminario	Técnicas de observación (asistencia, implicación, compromiso).	5	B1	C2
	O alumnado coñecerá os procedementos das disciplinas relacionadas coa elaboración de obras escultóricas.		B3	C3
			B4	C4
	O alumnado coñecerá manéxoo de métodos de produción específicos.		B5	C5
	O alumnado coñecerá a capacidade para dar visibilidade ás ideas mentais e ao mundo sensible.		B7	C6
			B8	C7
	O alumnado coñecerá a Habilidade para a experimentación coa materia no espazo.		B9	C9
				C12
	O alumnado coñecerá a habilidade para a integración de disciplinas distintas na produción de esculturas e instalacións.			C14
				C19
				C20
				C22
				C25
				C31
		C32		
		C33		
		C37		
		C38		
		C39		
		C42		
		C43		
Actividades introductorias	Valoraranse a asistencia, actitude, participación e interese do estudante cara á materia, así como as achegas ao conxunto da clase.	5	B1	C2
	O alumnado coñecerá os procedementos das disciplinas relacionadas coa elaboración de obras escultóricas.		B3	C3
			B4	C4
	O alumnado coñecerá manéxoo de métodos de produción específicos.		B5	C5
	O alumnado coñecerá a Habilidade para a integración de disciplinas distintas na produción de esculturas e instalacións.		B7	C6
			B8	C9
			B9	C12
				C14
				C20
				C25
				C31
				C32
				C33
				C37
		C38		
		C39		
		C42		
		C43		
Traballos de aula	Valorarase a xestión dos recursos do alumno e as súas capacidades para o mantemento e o progreso nolos seus traballos ao longo do período lectivo.	5	B1	C2
	O alumnado coñecerá os procedementos das disciplinas relacionadas coa elaboración de obras escultóricas.		B3	C3
			B4	C4
	O alumnado coñecerá os procesos e procedementos de reprodución de obxectos.		B5	C5
	O alumnado coñecerá a Habilidade para a experimentación coa materia no espazo ***tridimensional.		B7	C6
	O alumnado terá a Capacidade para o dominio e a visualización espaciais.		B8	C7
			B9	C9
	O alumnado coñecerá a Habilidade para a experimentación coa materia no espazo ***tridimensional.			C12
	O alumnado terá a Capacidade para o dominio e a visualización espaciais.			C14
	O alumnado terá a Capacidade para a proxección e construción de prototipos e maquetas.			C19
	O alumnado coñecerá a Habilidade para manéxoo de instrumentos e métodos propios da escultura.			C20
	O alumnado coñecerá a Habilidade para a integración de disciplinas distintas na produción de esculturas e instalacións.			C22
				C25
				C31
		C32		
		C33		
		C37		
		C38		
		C39		
		C42		
		C43		

Resolución de problemas	Traballos e proxectos. Avaliación continua a través do seguimento do traballo do estudante na aula-taller. O alumnado coñecerá os procesos e procedementos de reprodución de obxectos. O alumnado coñecerá e terá a Capacidade para desenvolver propostas creativas con extensión. O alumnado coñecerá, terá a Capacidade para abordar problemas da arte nun conxunto de obras. O alumnado coñecerá manéxoo de métodos de produción específicos. O alumnado coñecerá, terá a Capacidade para pasar das imaxes mentais ás visuais. O alumnado terá a Capacidade para a proxección e construción de prototipos e maquetas. O alumnado ***conocera, terá a Capacidade para comprender na súa máxima intensidade a experiencia do taller de produción e creación. O alumnado coñecerá a Habilidade para manéxoo de instrumentos e métodos propios da escultura.	50	B1 B3 B4 B5 B7 B8 B9	C1 C2 C3 C6 C7 C9 C12 C14 C19 C20 C22 C25 C31 C32 C33 C37 C38 C39 C42 C43
Lección maxistral	Probas escritas, ensaios, resolución de problemas, etc. O alumnado coñecerá disciplinas artísticas propias de creación de obxectos e a súa relación co espazo. O alumnado coñecerá, terá a Capacidade para abordar problemas da arte nun conxunto de obras. O alumnado coñecerá a Capacidade para a visualización e a análise de obras ***tridimensionales.	10	B1 B3 B9	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C9 C12 C14 C19 C20 C22 C25 C31 C32 C33 C37 C38 C42 C43
Traballos e proxectos	Presentación dunha memoria que articule a ***conceptualización, o proceso e o dossier fotográfico da proposta escultórica realizada. O alumnado coñecerá os procedementos das disciplinas relacionadas coa elaboración de obras escultóricas. O alumnado coñecerá, terá a Capacidade para abordar problemas da arte nun conxunto de obras.	20	B1 B3 B4 B5 B7 B8 B9	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C9 C12 C14 C19 C31 C32 C33 C37 C38 C42 C43

Probas de resposta curta	Exames orais (probas orais na aula, entrevistas, debates, etc.). O alumnado coñecerá disciplinas artísticas propias de creación de obxectos e a súa relación co espazo. O alumnado coñecerá os procedementos das disciplinas relacionadas coa elaboración de obras escultóricas.	5	B1 B3 B4 B5 B7 B8 B9	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C9 C12 C14 C19 C20 C22 C42 C43
--------------------------	--	---	--	---

Outros comentarios sobre a Avaliación

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias <http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

LIPPARD, Lucy, **Seis años: la desmaterialización del objeto artístico de 1966 a 1972**, Akal,

VV.AA., **Unmonumental. The object in the 21st Century**, Phaidon,

RAMIREZ, Juan Antonio, **El objeto y el aura**, Akal,

Bibliografía Complementaria

AA.VV., **¿Qu'est-ce que la sculpture moderne?**, Centre Georges Pompidou,

BAUDRILLARD, Jean, **La sociedad de consumo**, Siglo XXI,

HALL, Edward Twitchell, **La dimensión oculta**, Siglo XXI,

FRANCEN, Brigitte, KÖNIG, Kasper y PLATH, Carina (Eds.), **Sculpture projets muenster**, Verlag der Buchhandlung Walter König,

CATÁLOGO, **Oteiza. Propósito experimental**, Fundación Caja de Pensiones,

VV.AA., **En tiempo real**, Fundación Luis Seoane,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Procesos de investigación e creación/P01G010V01701

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Arte e contemporaneidade/P01G010V01601

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Arte, linguaxe e representación/P01G010V01303

Outros comentarios

*Tutorías: (no despacho dos profesores)

*Maria Luisa Fernández

1º Cuadrimestre, mércores de 8,30 a 9:00 *h. e de 13:00 a 15.00 *h. O xoves de 8:30 a 10:00 *h. e de 14.00 a 16.00 *h.

2º Cuadrimestre, mércores de 11:30 a 16:30 *h. e venres de 15:30 a 16:30 *h.

Yolanda *Herranz

1º Cuadrimestre, luns, de 8:30 a 14:30 *h.

2º Cuadrimestre, luns, de 8:30 a 9:30 *h. e de 13:00 a 14:30 *h. O martes de 8:30 a 11:30 *h. e de 14:30 a 15:00 *h.

Juan Carlos Román:

1º cuadrimestre, luns de 9:00 a 15:00 *h.

2º cuadrimestre, luns de 13:00 a 15:00 *h. e de 20:00 a 21:30 *h. O martes de 12:00 a 13:00 *h. e de 15:00 a 16:30 *h.